

EEN KLIMPLANT DOET JE STRAAT LEVEN

Groen maakt straten en wijken aangenamer en leefbaarder. Daar twijfelt niemand aan. Maar niet altijd is er de ruimte om met veel groen te spelen. In dat geval bieden geveltuinen uitkomst. Met de juiste voorbereiding bouw je je gevel in een handomdraai om tot een levendige verticale tuin.

Klimplanten

- geven **kleur** aan je huis, in elk seizoen
- maken onze omgeving mooier en geven rust, dus verhogen onze **levenskwaliteit**
- zijn een **rustpunt voor kleine dieren** op doortocht van de ene naar de andere groene zone
- trekken **vogels** aan: ze maken er hun nest in en snoepen van de zaden en bessen
- zorgen voor **minder spinnen en insecten** in huis, die het gevelgroen verkiezen boven jouw woonkamer
- geven **zuurstof** aan de lucht en houden CO₂ vast, goed voor het klimaat dus
- zorgen voor **verkoeling** in de zomer, in de stad vormen ze een natuurlijke airco
- houden de warmte van het huis vast in de winter, en zijn dus **energiebesparend**

Lees ook onze tuinfolder 'Klimhulpen'. Met tips voor het kiezen en plaatsen van de juiste klimhulp voor jouw klimplant en gevel.

LEVE DE TUIN. VOLOP GENIETEN VAN JOUW STUKJE GROEN

Ben jij één van de 86% Vlaams-Brabanders met een tuin? En is dat voor jou ook de plek bij uitstek om in te genieten? Of dwarsbomen vervelende tuinproblemen weleens dat plezier? Jammer als dat zo is, want jouw tuin is kostbaarder dan je denkt. Bekijk hem eens vanuit de lucht en zie hoe jouw tuin en de tuin van jouw burens samen één groot groen lint vormen.

Wist je dat 8 tot 9% van Vlaanderen tuin is? Laat ons daar één groot groen paradijs van maken. Met kansen voor dieren, planten en het klimaat. Om nog meer te genieten.

Je hoeft er niet eens heel gek voor te doen. Alle beetjes helpen. En wij helpen jou.

HOE?

Surf naar www.vlaamsbrabant.be/levedetuin

MEER INFO

www.vlaamsbrabant.be/levedetuin
levedetuin@vlaamsbrabant.be
www.facebook.com/levedetuin

V.U.: Provincie Vlaams-Brabant, Provincieplein 1, 3010 Leuven.

HOE PLANT JE EEN KLIMPLANT?

PERIODE

Het hele jaar door, maar best niet in volle zomer (bij droogte) en zeker niet als het vriest.

STAPPENPLAN

1

- ✓ Ga na of er in jouw gemeente wettelijke bepalingen zijn rond de aanleg van een gevel- of tegeltuin.
- ✓ Vraag je gemeente of ze subsidies geeft voor geveltuinen.

2

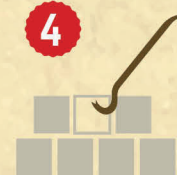
- ✓ Kies een klimplant.
- ✓ Bestel je plant bij een boomkweker of tuincentrum. Gebruik de Latijnse naam om zeker te zijn dat je de juiste bestelt.
- ✓ Klimplanten worden meestal verkocht in pot, de meeste soorten al voorzien van een steunstok. Uitzondering zijn rozen, die je buiten het groeiseizoen (van begin november tot eind maart) ook met blote wortel kan kopen en die daardoor goedkoper zijn.

3

- ✓ Kies de juiste klimhulp voor jouw klimplant.
Hoe rekening met:
 - de **levensduur** van de plant. Roestvrij staal, inox en aluminium gaan lang mee en vragen weinig onderhoud. Sommige houtsoorten gaan niet lang mee, maar je hebt er ook die vijftig jaar meegaan.
 - de **dikte** en het **gewicht** van de volgroeide klimplant.

4

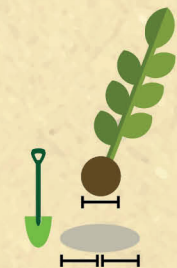

- ✓ Plant je klimplant.
Specifiek voor een klimplant bij een voorgevel met voetpad

- Breek de nodige stoeptegels op.
- Haal los steenpuin weg.
- Voer eventueel een mengsel van goed verkruiemde teelaarde en compost aan.

Alle klimplanten, ook die tegen een tuinmuur

- Graaf een plantput van minstens tweemaal de breedte van de kluit.
- Maak de grond in de plantput goed los.
- Vul de plantput met een mengsel van goed verkruiemde uitgegraven grond en compost.

- ✓ Neem de klimplant voorzichtig uit de pot
- ✓ Plaats de klimplant in de put, ver genoeg van de muur. Zet de kluit schuin naar de muur toe.
- ✓ Druk de grond lichtjes aan rond de klimplant.
- ✓ Geef goed water en vul, als dat nodig is, nog wat teelaarde bij.

5

Specifiek voor een klimplant bij een voorgevel met voetpad

- ✓ Maak met een bodembedekker het plaatje af. Het voorkomt zwerfvuil en/of dat dieren er hun behoefte gaan in doen.

NA DE AANPLANT

- ✓ Snoei gebroken takken weg.
- ✓ Geef regelmatig water.
- ✓ Bind nieuwe en groeiende takken van de klimplant regelmatig tegen de klimhulp, gebruik hiervoor een gladde bindbuis of natuurlijk touw.
- ✓ Snoei overhangende takken weg van de stoep, ramen en deuren, goten en dakpannen en de muur van de buur.
- ✓ Snoei jaarlijks voor een mooiere bloei. Voor lentebloei-ers is dat na de bloei, zodat je de bloemknoppen niet wegnipt. Voor zomerbloei-ers is dat in het voorjaar, zodat je meer bloemknoppen krijgt.

PLANT EEN KLIMPLANT

Ga voor groen op verrassende plaatsen.

VLAAMS-
BRABANT

WELKE KLIMPLANT
TEGEN JOUW GEVEL?

Klimplanten zijn er in vele soorten, kleuren en maten. Ga dus niet over één nacht ijs als je er één kiest. Bezoek een tuincentrum of boomkwekerij en vraag raad aan een expert. Of bekijk alvast deze checklist.

- Hou rekening met de bodem en de standplaats (kalkrijke of zure grond, zon of schaduw, veel wind of eerder beschut, ...) Vooral de hoeveelheid zon bepaalt je plantenkeuze. Vanaf meer dan vijf uur zon per dag spreken we van een zonnige gevel.
- Hoe groot mag de klimplant worden? Wil je de hele muur bedekken of bijvoorbeeld alleen maar de ingang? Zijn er ramen en deuren die vrij moeten blijven? Vraag bij je keuze naar de groeihogte en -snelheid van de klimplant.
- Schat het onderhoud van de klimplant vooraf goed in. Snelgroeïende klimplanten moet je meer snoeien dan traaggroeïende. Bladverliezende klimplanten vragen meer werk in de herfst dan bladhoudende. Laat je de klimplant tot bovenaan groeien? Dan moet je de snoei misschien uitbesteden, wat het kostenplaatje fors verhoogt.
- Wil je graag bloemen, zaden, bessen of veel kleur in de herfst? Elke klimplant heeft zo zijn eigenschappen.
- Kies de klimhulp die past bij jouw type klimplant en muur (voldoende hoog en sterk)

	HEEL GROTE GEVEL	GEWONE GEVEL	KLEINE GEVEL (OF KLEIN DEEL VOOR BEGROEIING)
VOORBEELD	Driedelige wilde wingerd <i>Parthenocissus tricuspidata</i>	Bergbosrank <i>Clematis montana 'Alba'</i>	Winterjasmijn <i>Jasminum nudiflorum</i>
BESCHIKBARE RUIMTE	Breder dan 8 m	Hoger dan 10 m	Groeiruimte van 2 tot 3 m hoog en breed volstaat
KLIMVORM (HECHTER, WINDER, RANKER OF ENTERAAR)	Zelfhechtend (hechtschijfjes)	Rankenvormend	Enteraar = steunklimmer
GROEIHOOGTE	8 tot 20 m	5 tot 10 m	2 tot 3 m
GROEIBREEDTE	8 tot 12 m	2 tot 6 m	2 tot 3 m
LICHTBEHOEFTE	Zonnig, halfschaduw en schaduw	Zonnig en halfschaduw	Zonnig, halfschaduw en schaduw
BLOEIPERIODE	juni-augustus	mei-juni	december-maart
BLOEMKLEUR	Geelbruin (vrij onopvallend)	Wit	Geel
GEUR	Neen	Ja (bloemen)	Neen
VRUCHTEN (BESSEN, ZADEN)	Bessen	Neen	Neen
GROEISNELHEID	Snel	Matig	Matig
DIEREN	Vogels vinden er voedsel en nestplaats. Bloemen lokken bijen.	Bloemen lokken vlinders en bijen	Steriele bloemen (geen bijen)
SIERWAARDE	Zeer mooie herfst- verkleuring (Hoe meer zon, hoe feller de verkleuring)	Mooie bloemen	Waardevol door de winter- bloei (Kleine, gele stervor- mige bloemen). Geniet je in de winter graag van een bloemetje in huis? Knip dan de takken in de knop af en laat ze binnenshuis in bloei komen.
ONDERHOUD	Frequent terugsnoeien nodig	Jaarlijks terugsnoeien van lange takken na de bloei (zomer/najaar)	Snoei na de bloei (eind april) de oudste takken (te herkennen aan de groen- grijze doffe kleur) weg en verjong zo de klimplant.
KLIMHULP	Zelfhechtend, dus kan zonder klimhulp. Wil je niet dat de plant zich op je muur hecht, plaats dan op min. 15 cm van de muur een stevig staalbouwnet. Let wel, dit is een dure oplossing.	Verticaal georiënteerde klimhulp: staalbouwnet of verticale spankabels met zijdelingse verbindingen. Bevestig de klimhulp vol- doende breed.	Verticaal georiënteerde klimhulp: staalbouwnet of verticale spankabels met zijdelingse verbindingen. Bind alle stengels goed aan.

	HECHTERS	WINDERS (OF SLINGERPLANTEN)	RANKERS	ENTERAARS OF STEUNKLIMMER
KLIMWIJZE	Zelfhechtend dankzij kleine hechtwortels (<i>klimop</i>) of hechtschijfjes (<i>wilde wingerd</i>) Let wel, als je de klimplant weghaalt, blijven er soms restjes van hechtwortels of zuignapjes achter op de muur. Op plaatsen met muurschade kan de klimplant die schade verergeren. Herstel in het laatste geval dus best eerst de muur.	Hoofd- en/of zijstengels slingeren zich rond boomstammen en klimhulpen. Rechtswindend (<i>Chinese blauwe regen</i>), linkswindend (<i>Japanse blauwe regen</i>) of in beide richtingen (<i>bitterzoet</i>). Let wel, zet sterk groeiende windende planten (<i>blauwe regen</i>) nooit in de buurt van regenpijpen. Ze kunnen de regenpijp stuk 'wurgen' en zelfs uit de muur trekken.	Maken ranken die zich als veren rond de klimhulp slingeren. Voorbeelden zijn <i>Clematis</i> (tot ranken omgevormde bladstelen) en druif (tot ranken omgevormde bloemen).	Haken zich aan andere planten of klimhulp vast met doornen en stekels. Ze groeien eerder over andere structuren heen dan dat ze echt klimmen. Bekende voorbeelden zijn <i>klimroos</i> en <i>winterjasmijn</i> .
KLIMHULP	Geen klimhulp nodig. Soms wel nodig om in het begin de takken met oogvizijn vast te binden aan de gevel (<i>klimhortensia</i> , <i>trompetbloem</i>). Eventueel, als je de gevel zelf niet wil laten begroeien, op min. 15 cm van de muur een stevig staalbouwnet plaatsen.	Klimhulp is nodig. Best een rond profiel (bv. metalen spandraden, traliewerk), diameter max. 5 cm, verticaal gericht.	Dichtmazig traliewerk (zoals een staalbouwnet van bv. 15 x 15 cm) met max. diameter van de klimhulpprofielen van 3 cm. Voorkeur voor ronde profielen, maar mag ook rechthoekig zijn. Voor een druif (wijnrank) mag de maaswijdte 40 x 40 cm zijn.	Horizontale klimhulpen zoals stevig gespannen metaaldraden of een ruitvormig (verticaal georiënteerd) traliewerk (maaswijdte tussen 25 x 25 cm en 50 x 50 cm). Regel-matig opbinden en bijsnoeien is nodig om de klimplanten de hoogte in te krijgen.

